

ДЕТСКА ГРАДИНА № 88 „ДЕТСКИ РАЙ”
София, р- н „Искър”, ж.к. „Дружба” 2ч., ул. „Димитър Пешев” № 21
тел. 978 82 32, e-mail: odz88@abv.bg

Утвърдил:

със Заповед № 15-А/ 15.09.2018г.

Актуализиран със Заповед № 61-А/19.10.2020г.

Актуализиран със Заповед № 7/20.09.2022г.

Директор:

/Мария Йорданова/



**МОДЕЛ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА
АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА
В ДГ № 88 „ДЕТСКИ РАЙ”**

Тръгването на детска градина е нов етап в живота както на детето, така и на неговите родители и не само то има нужда да се подготви за новите преживявания. Този период може да води със себе си много силни емоции за всички в семейството. За малкия човек навлизането в нова среда, изпълнена с непознати учители и деца, може да предизвика безпокойство, а родителите може да имат смесени емоции дали детето им е готово за тази стъпка.

За да се преодолее стреса при децата и за да се осигури „плавна“ адаптация на детето в детската група или ясла е необходимо прилагането на модел за адаптация.

Нормативно тази необходимост е уредена съгласно:

- 1. Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях - чл.10, ал.2, т.5, чл.11, ал.2, т.4:*

“5. прилагат индивидуален подход към всяко дете и активни грижи, включително и за новопостъпилите деца през периода на адаптацията им, като съвместно с лицето по чл. 9, т. 2 изготвят и участват в изпълнението на индивидуален план за адаптация на всяко дете при приема му в детската ясла;”

“4. организира съобразно възрастта и индивидуалните особености на новоприетите деца адаптацията им към детската ясла, като съвместно с лицата по чл. 9, т. 1 изготвя индивидуален план за адаптация на всяко дете при приема му в детската ясла;”
- 2. Наредба № 5 от 3 юни за предучилищното образование. – чл.39, ал.2 и 3*

“(2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Детската градина изработва и прилага модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина, който е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина.

(3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Моделът по ал. 2 задължително включва краткосрочно присъствие на родителите в детската градина. Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите и родителите.”

Моделът за адаптация на детето при постъпване в ДГ № 88 „Детски рай“ е обобщена рамка от последователни етапи, които имат за цел да структурират работата на учителката/ медицинската сестра при първоначалното постъпване на детето. Прилагането му обаче е изцяло съобразено с индивидуалните темпове на адаптиране на конкретното дете, прилагане на индивидуален подход и различно времетраене.

Съгласно „Берлински модел за адаптация“ „са необходими между 3 и 4 седмици за адаптацията на детето в нова среда като детска градина. Минималният период на адаптация (при изключително комуникативни деца, които ясно показват, че няма нужда от присъствието на родителя в новата среда, е 3 дни).“

Моделът на ДГ № 88 обхваща не само периода на постъпване на детето. Обхваща летния период от юни до септември. Считаме, че предварителната подготовка на детето преди реалното му постъпване е изключително важна и до голяма степен определя темпото, с което впоследствие детето се адаптира при постъпване.

Моделът за адаптация в ДГ № 88 „Детски рай“ съдържа следните етапи:

I-ви етап, преди постъпване на детето, включва следните стъпки:

1. Родителите на приетото дете се запознават с модела на адаптация в ДГ при записване на детето в детската градина. Документът е публикуван и на сайта на градината.
2. Уточнява се с директора графика на постъпване на детето.
3. На обща родителска среща в началото на м. юни пред родителите се представят мед. сестра, по възможност учителите, които ще поемат децата, психолога. Психологът на детската градина представя график на срещи за децата, постъпващи в първа градинска група във връзка с първи етап от Модела за адаптация като конкретните часове за индивидуални срещи се уточняват, когато психологът позвъни на родителя, за да го покани на среща.
4. През м. юни се провеждат индивидуални срещи с родител, задължително детето, психолога, учителката, при която ще бъде детето. На срещата - 10-15 мин., се задават предварително определени въпроси. Детето се оставя свободно да играе в предварително подготвената за срещата среда. Родителят споделя информация, която счита за важна за детето, споделя притеснения във връзка с постъпването му, споделя какви са очакванията му относно детската градина. Родителят и детето имат възможност да посетят групата, в която ще бъде детето, да разгледат градината.
5. Родителите се запознават с режима в ДГ с цел адаптиране ежедневието на детето у дома към режима на детската градина.
6. Преди постъпването на детето родителят води детето си на двора – поне две седмици преди постъпването. Запознава го с площадката и съоръженията, на които ще играе. Заедно с родителя детето се включва в игрите на децата на детската площадка.
7. Родителите попълват анкетна карта.

II-ри етап, постъпване на детето в детската, включва следните стъпки:

1. **Първи ден:** престой на детето в групата с родител 1 час.

2. **Втори ден:** престой на детето в групата с родител 2 часа.
3. **Трети ден:** престой на детето в групата с родител 3 часа.

Каква е ролята на родителя през този тридневен престой: Нашият модел използва препоръките в „Берлинския модел“: „Поведението на родителя се ръководи от реакциите на детето. Ако детето е пасивно, не желае да се включи в заниманията и да опознае пространството, родителят е редно да даде пример с поведението си (да участва в груповите занимания, да майстори, да пее, да танцува, да си мие ръцете, да седне на масата с другите деца). Ако пък детето е активно и не следи родителя постоянно с поглед, е редно родителят да премине към по-пасивно поведение (да седне в ъгъла, да наблюдава, но да е на пълно разположение, ако детето има нужда от него). В никакъв случай родителят не трябва да се ангажира с други дейности (да чете книга или вестник, да работи на лаптопа си, да си гледа/ползва телефона, не се препоръчва дори и комуникация/ игра с други деца на този първи етап, тъй като това може да провокира ревност у детето)... Преобличане и смяна на памперс в първите дни се препоръчва да се правят от майката/ бащата/ придружаващия, тъй като се смятат за интимни дейности, изискващи доверие и познаване.“

През първите три дни постепенно се увеличава престоя, за да не се превъзбуди детето от много нови емоции.

Постепенно се преминава към половин ден и бавно се увеличава престоя до цял ден. Този ритъм е важно да се спазва, дори и когато детето е уверено и показва силно желание да остане по-дълго.

4. **Четвърти ден** – ден на раздялата: престой на детето в групата с родител до обяд.

Първата раздяла трае **само 15 минути**.

Родителят обяснява на детето, че ще остави детето за малко, за да си поиграе с другите деца. „Протичането на тези 15 минути е решаващо за по-нататъшната адаптация. Ако детето може да се успокои в рамките на тези 15 минути (дори и ако е много разстроено при раздялата и плаче първоначално), раздялата се смята за **успешна** и времето на разделите постепенно се увеличава в следващите дни. Ако детето продължи да плаче през цялото време, неспокойно е, търси родителя си, не може да се заиграе или да се остави да бъде разсеяно, не поддържа контакт с учителя / мед. сестра- раздялата се смята за **неуспешна**.

Съвет 1: Ако детето плаче много при самата раздяла, се препоръчва родителят да го вземе на ръце и да го „предаде“ в ръцете на учител./мед. сестра.

Съвет 2: При раздялата могат да помогнат любими предмети на детето (кукла, количка, играчка и др.).

Съвет 3: Никога не се започва с нова стъпка (нова раздяла след неуспешна такава) в понеделник. Понеделниците следват ритъма от предходния петък“./3/

5. Ако раздялата е „неуспешна“, **тридневният адаптационен модел се повтаря**.

Ако детето има интерес към средата, децата и заниманията, но трудно се разделя с майката, се предлага на родителите придружаващият детето да бъде друг член на семейството- баща, баба, дядо. Продължителността зависи от темпото на адаптация на детето.

Ако стреса е голям за детето, в разговор с родителя се уточняват причините и последващите действия.

Може да се вземе решение да се направи пауза, в която детето да не посещава детската градина и след това да се опита отново, като адаптациятния процес стартира отначало.

6. Пети ден след успешна първа раздяла (или с осмия ден при неуспешна първа раздяла, но успешна втора). - Ако детето се чувства добре и спокойно, може да се направи и опит за приспиване на 5-тия ден. **Препоръчва се при първото приспиване да участва родителя/ придружаващия, като той и да поздрави детето при събуждането му. /3/**

Учителят/мед. сестра постепенно включва детето в играта на децата. Тя е партньор.

В началото детето играе само без да се включва в игровите групировки на останалите. Постепенно в първа група децата се групират по 2-3 в игра. В яслената група този процес е по-дълъг и много често играят „един до друг“ докато се научат да си партнират. Затова родителите не трябва да се притесняват, че детето им все още не си е намерило приятели в групата.

С всеки изминал ден времето на раздялата плавно се увеличава (30 минути, 1 час, 2 часа, 3 часа и т.н.).

6. Структуриране на престоя на децата чрез онагледяване за детето на дневния режим.

В началото на предучилищна възраст децата нямат изградени представи за време. Обяснението, че ще бъдат взети от мама „след малко“ не ги успокоява.

Моделът за адаптация на ДГ № 88 включва онагледяване на дневния режим. Метод, който използваме и в други възрастови групи при работа с конкретни деца.

Със серия от картинки се показва последователността на режимните моменти и в кой режимен момент ще бъде взето детето.

Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина е част от Правилника за дейността на в ДГ № 88 „Детски рай“.

Моделът на ДГ № 88 е изготвен като са използвани следните материали:

1. Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях - чл.10, ал.2, т.5, чл.11, ал.2, т.4;
2. Наредба № 5 от 3 юни за предучилищното образование. – чл.39, ал.2 и 3;
3. „Берлински модел за адаптация“: препоръки на „Асоциация за родителските кооперативи“ за прилагане на добри практики за грижа за деца от 1 до 5 години в съществуващите родителски кооперативи;
4. Моделът на индивидуалните срещи на родител, дете, психолог, учител както и онагледяване на дневния режим за децата е реализиран в ДГ № 88 в съвместна дейност по проект с Уницеф- България 2016г.-2018г.